

6.12.30
7/9967

T.C.
ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı : B.15.0.SGB.02.610 - 1713

15 ARALIK 2009

Konu :Yazılı Soru Önergesi

15557

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi: TBMM Başkanlığının, 13.10.2009 tarih ve A.01.0.GNS.0.10.00.02-16150 sayılı yazısı.

Adıyaman Milletvekili Sayın Dr. Şevket KÖSE'nin, tarafıma tevcih ettiği 7/9967 esas nolu yazılı soru önergesi, T.B.M.M. İç Tüzüğü'nün 99 uncu maddesi gereği, BOTAŞ Genel Müdürlüğünden alınan yazılı bilgiler doğrultusunda aşağıda cevaplandırılmaktadır.

Bilgilerinize arz ederim.

Taner YILDIZ
Bakan

EKLER :

EK-1 Önerge Cevabı (1 Sayfa)

DAĞITIM :

Gereği :	Bilgi :
TBMM Bşk.	Başbakanlık

ADIYAMAN MİLLETVEKİLİ SAYIN DR. ŞEVKET KÖSE'NİN
YAZILI SORU ÖNERGESİ VE CEVAPLARI
(7/9967)

Sorular 1-8:

Açığa çıkmasıyla birlikte, ülkemiz gündemini bir süredir meşgul eden olaya göre; İran'dan aldığımız doğalgazda kota uygulaması olduğundan ve belirlenen kota harcanmamasına rağmen bu kısmın ödenmesi mecburiyetinden dolayı yurttaşlarımız büyük bir mağduriyet yaşamaktadır. Geçtiğimiz yıl doğalgaza yaklaşık yüzde 80'e varan zam nedeniyle ülkemizde tüketilen doğalgazın azalması ve bu nedenle İran'a verilen kota sözü tutmamasına rağmen, harcanmış gibi ödeme yapılması gazete manşetlerine kadar taşınmıştır. Bu bağlamda:

-İran'a ne kadarlık kota sözü verilmiştir?

-İran'a verilen kota miktarı nasıl hesaplanmıştır? Bu hesaplamada hata payları ne kadar tahmin edilmiştir?

-Yıl içerisinde yüzde 80'e varan zam yapıldığında, doğalgaz harcamasının düşeceği Bakanlığınızca öngörülmemiş midir?

-Yıl içerisinde harcama oranlarında düşme görüldüğünde, harcanmayan doğalgaz için boş yere para ödenmemesi amacıyla doğalgaz fiyatlarında bir fiyat indirimine gidilmesi düşünülmemiştir? Ya da böyle bir indirim neden yapılmamıştır?

-İran'a verilen ve harcanmamasına rağmen ödenecek olan kota tutarı, yeni zamlarla mı karşılanacaktır? Yoksa nasıl ödeme yapılması düşünülmektedir?

-İran'a önümüzdeki yıl için ne kadarlık kota miktarı sözü verilmiştir?

-Bahsi geçen olay baz alınırsa Hükümetinizce izlenen enerji politikasının kamu yararını koruduğunu ve yurttaşların çıkarına olduğunu söylemek olanaklı mıdır?

-Bahsi geçen ve "vahim hata", "hem donduk hem yandık", "hem donduk hem kazık yedik" gibi manşetlerle kamuoyunun gündemine yansıyan olayı nasıl değerlendiriyorsunuz? Bu olayın sorumluları kim ya da kimlerdir? Böyle bir hata nasıl gözlerden kaçmıştır?

Cevaplar 1-8:

İran ile 1996 yılında imzalanan ve o dönemdeki enerji piyasası koşulları dikkate alınarak belirlenen anlaşma miktarı maksimum 10 Milyar m³ tür. Uluslararası doğalgaz alım satım anlaşmalarının tamamında yer alan "al ya da öde" maddesi mevcut doğalgaz alım anlaşmalarımızda da bulunmaktadır. Yıl içinde teslim alınamayan doğalgaz miktarının karşılığı olan tutar, sözleşmede yer alan belirli bir yüzde üzerinden ödenmekte ve bu miktarlar doğalgazın ileriki dönemlerde teslim alınması suretiyle telafi edilmektedir. Kısaca, doğalgaz sözleşmelerine göre, yapılan ödemeler "alınan gazın parasının ödenmesi" şeklinde iken al ya da öde durumuyla karşılaşıldığında, "alınacak gazın parasının önceden ödenmesi" şeklinde karşımıza çıkmaktadır.

14.02.2008 tarih ve 2008/T-5 sayılı Yüksek Planlama Kurulu Kararı (YPK) ile Enerji KİT'lerinde 01.07.2008 tarihinden itibaren Maliyet Bazlı Fiyatlandırma Mekanizmasına geçilmiştir. BOTAŞ da bu tarihten itibaren satış fiyatlarını bu Karar uyarınca belirlemekte ve uygulamaktadır. İlgili YPK Kararı'nda BOTAŞ'ın doğalgaz satış fiyatının hesaplanmasında dolar kuru ve alım fiyat değişimine endeksli bir formül yapısı bulunmaktadır. Doğalgaz satış fiyatını oluşturan unsurlardan biri olan güncel alım fiyatları ise uluslararası ham petrol ve petrol ürünü fiyatlarına endeksli formüllerle belirlenmektedir.

Bununla birlikte, bir Kamu Kuruluşu olan BOTAŞ, doğalgazı tüketicilere makul fiyat seviyelerinde sunmaya çalışmaktadır. BOTAŞ Genel Müdürlüğü tarafından önergede bahsedildiğinin aksine doğalgaz satış fiyatlarında 2009 yılında herhangi bir artış yapılmamış olup konut ve sanayi sektöründe 2009 Şubat ayında sırasıyla %17 ve 18, 2009 Mayıs ayında ise %25 ve %26 oranında indirim yapılmıştır.